

DE ONDERZOEKENDE SCHOOL 2022- 2023

PRAKTISCHE TIPS GECOMBINEERD ONDERWIJS

Voor de nieuwsbrief van schooljaar 2023 - 2024

INTRO

Gedurende twee jaar hebben we met het lerarenteam van de Onderzoekende School in samenwerking met de VUB het thema 'gecombineerd leren' onder de loep genomen. We lazen ons in, namen enquêtes af en lieten zowel jullie (de leerkrachten) als de cursisten aan het woord. De informatie die we daarbij vergaarden, willen we graag met jullie delen aan de hand van 12 praktische tips die vanaf volgende week in de nieuwsbrief zullen verschijnen.

TIP 1:

Vind je het moeilijk om je cursisten te motiveren om buiten de les online taken te maken op het leerplatform? Een grotere **relevantie** van de taak kan helpen! Laat de opdracht aansluiten bij de leefwereld van je cursisten en gebruik authentiek materiaal. Je bevordert hiermee zowel de **intrinsic motivatie** (aanleunen bij interesses en aanmoedigen van het leerplezier van de cursist) als de **extrinsic motivatie** (het besef dat de taak nuttig is om een bepaald doel in de eigen levenssfeer te bereiken).

TIP 2:

Je taken steeds opnieuw gebruiken als **aanzet** voor een volgende les helpt cursisten te motiveren. Onze cursisten gaven in de interviews die we afnamen aan dat ze na een tijdje begrijpen dat de opdrachten een essentieel onderdeel van het leerproces vormen. Zo krijgt de taak een '**utility value**': de cursist begrijpt dat het uitvoeren van de taak noodzakelijk is om een (leer)doel te bereiken. Je kan hen bijvoorbeeld stukjes theorie vooraf op hun eigen tempo laten verwerken op het leerplatform en hen er vervolgens in de les vragen over laten stellen.

TIP 3:

Beloon je cursisten voor het maken van hun taken :-). Hierbij kunnen we ons laten inspireren door **gamification** (het leren tot een spel maken) en een quiz- of spelelement inbouwen waarbij de cursist na het succesvol afronden van de taak een beloning krijgt. Die beloning kan de vorm aannemen van een score of een token dat toegang geeft tot een volgend/moeilijker niveau en maakt het aantrekkelijker voor de cursist om meer tijd te investeren.

TIP 4:

Ook online kan je inzetten op **groepsgevoel**. Laat een taak (op het leerplatform) buiten de les door een groepje cursisten uitvoeren, bijvoorbeeld via ZOOM. Dit bevordert de sociale interactie binnen de groep en creëert tevens een extra oefenmoment. Het speelt ook in op de '**attainment value**': de cursisten beseffen dat hun bijdrage relevant is voor het slagen van de

groep en vinden het belangrijk om het goed te doen (positief) of willen schaamte vermijden omdat ze hun deel niet gedaan hebben (negatief).

Wil je meer lezen over wat cursisten in gecombineerd leren motiveert?

https://www.researchgate.net/publication/319947254_Students%27_motivation_and_subjective_task_value_of_participating_in_online_and_blended_learning_environments

TIP 5:

Hoe zorg je ervoor dat je cursisten trouw hun online deel van de cursus maken en zich misschien zelfs een beetje schuldig gaan voelen richting leerkracht en medecursisten als ze dit niet hebben gedaan? Zorg altijd voor een **duidelijke link** tussen het **online materiaal** en het **klassikale deel**. Zo kan je volgens het **flipping the classroom** principe de theorie voorafgaand aan de les in de klas door de cursisten op het leerplatform laat bestuderen. Of je (her)gebruikt, woordenschat bij een tekst online in een debat in de klas, of doet er in de klas een spreek- of schrijfoefening mee.

TIP 6:

Twijfel je wat via het leerplatform en wat in de klas te behandelen? Onze cursisten @COMBI geven aan dat ze het **online deel appreciëren** omdat het hen **minder stress** geeft. Sterke cursisten vinden het fijn dat ze tijd kunnen investeren om dingen **dieper** uit te spitten zonder dat ze hier de andere cursisten mee 'vervelen'. Zwakkere cursisten kunnen langer doen over een oefening zonder dat ze het gevoel hebben dat ze de hele klas 'ophouden' en kunnen de oefening ook vaker **herhalen**.

TIP 7:

Een mens zou het bijna vergeten in deze hoogtechnologische tijden, maar er bestaat ook zoiets als **pen en papier**. Verschillende cursisten geven aan dat het effectief opschrijven van dingen in de klas hen helpt om de stof beter te verwerken en zich deze later te herinneren. Dit is ook wetenschappelijk aangetoond. Dus tip voor de cursisten: misschien best niet de hele tijd online oefenen of foto's nemen van bordschema's in de klas, maar dit **effectief zelf opschrijven**. Als je in de klas het bordschema af en toe in ere hersteld, schrijf je ook aan het tempo dat je cursisten kunnen bijhouden en verwerken, wat in een PP niet altijd het geval is.

TIP 8:

Cursisten geven aan dat ze soms in de online lessen de **directe feedback** van een professionele leerkracht missen. Ook de vorige jaren waren cursisten soms vragende partij voor een **combi-cursus klas/zoom**, waar de zoom-tijd ook kan worden ingevuld door oefeningen en zelfstandig werk, maar waar de leerkracht op de achtergrond steeds aanwezig is om vragen te beantwoorden of zaken te verduidelijken.

TIP 9

Cursisten kunnen veel vragen stellen over de organisatie en de inhoud van je blended cursus. Als leerkracht moet je waken over je **beschikbaarheid** en **werklast**. Cursisten mogen niet verwachten dat je tijdens de 'online-week' 24/7 beschikbaar bent om te antwoorden op hun mails. Het helpt om vooraf **duidelijke afspraken** te maken wanneer de feedback verwacht kan worden. Het aanbieden van een **vaste planning** voor het beantwoorden van vragen, schept duidelijkheid voor de studenten en geeft jou een vast moment waarop je in de cursus kan duiken wanneer jou dit het beste uitkomt. Geef duidelijk aan op welke dag je de mails van de blended cursus zal beantwoorden of verbeteringen zal doorsturen.

TIP 10

Feedback geven is tijdrovend maar cruciaal in het leerproces van de cursist. Een veel voorkomende vraag van de cursist op elk niveau is "Kan je mij tips geven hoe ik dit kan verbeteren?" Om **terugkerende vragen op te vangen**, kan je, naast de individuele feedback, van tevoren een **Frequently Ask Questions**-lijst maken. Denk terug aan de meeste gestelde vragen van vorig jaar en zet deze op een rijtje. Schrijf de vijf meest gestelde vragen uit in een FAQ-vorm en plaats deze zichtbaar op de startpagina van je blended cursus.

TIP 11

Het aanmaken van een **Questions & Answers forum** (Bv. Discussion Board van Canvas) biedt cursisten de mogelijkheid om eerder gestelde vragen te bekijken en mee te lezen met jouw reactie daarop. Dan leert iedereen van elkaar. Het Discussion Board kan je indelen naar opdracht, onderwerp of een andere logische structuur van je cursus. Vergeet niet een algemene categorie te maken voor overige vragen. Je kan ook cursisten laten **reageren** op de gestelde vragen. Het belonen van goede reacties door kort te zeggen 'Het klopt wat ... zegt' vergroot zowel de **betrokkenheid** van deze cursist als de kans op nieuwe reacties en vermindert jouw werklast.

TIP 12

Onze cursisten zijn over het algemeen van mening dat je elkaar fysiek moet zien om optimale binding te bereiken. Maar dat betekent niet dat **ICT** helemaal geen rol speelt. Cursisten geven aan dat **WhatsApp** een belangrijke tool is om binding te creëren. Cursisten maken zelf WhatsAppgroepen om elkaar gemakkelijk te bereiken en zo constant met elkaar in contact te staan. Bijvoorbeeld om tijdens de week van online les de oefeningen van het platform te bespreken, maar ook om met elkaar af te spreken. Geef als leerkracht even de tijd tijdens één van de eerste lessen om ervoor te zorgen dat alle cursisten (die dit wensen) in de WhatsAppgroep zitten. Zelf hoef je hier als leerkracht niets mee te doen, behalve de ruimte geven aan cursisten om lid te worden van deze groep. Zo garandeer je dat niemand buiten de groep valt.

Wil je graag alle tips herlezen of meer vernemen over de Onderzoekende School? Op SharePoint vind je in de rubriek 'Academy' meer info op onze pagina.